

vibere, idet man har talt om to Partier, om to Parter; man er endog gaaet saa vidt, at man har brugt det Udtryk „Kontrakt“ om det, der her havde fundet Sted. Det er imidlertid efter min fulde Overbeviisning i høieste Maade forkeert at ville overføre Kontraktreglerne paa, hvad der her foregaaer paa Rigsdagen mellem Regjeringen og Rigsdagen. Naar der skal være Tale om Kontraktforhold, saa maa man forudsætte, at der er to Parter, der hver har sine særegne privatretlige Interesser, som man staaer skarpt paa, og som den ene hævdter ligeoverfor den anden, men dette Partibegreb troer jeg ikke er tilstede i dette Tilfælde; det burde ialtsald ikke være her tilstede. Vi skulle dog vel Alle, som sidde her, være enige om, at vi have een Interesse, i hvilken vi skulle mødes, og at det ikke gjælder om at helde paa denne eller hiin særlige eller private Interesse, men at vi kun bør have Fædrelandets ene høie Interesse og dets sande Gavn for Øie. Ganske vist kunne vi have forskjellige Anskuelser, men disse bør vi dog være rede til at ofre, saasnart vi kunne blive overbeviste om, at de ere urigtige, og vi maae netop, naar vi have den sande Interesse for det Heles Vel, som vi bør have, være villige til at høre, hvad der kan fremsøres imod de Anskuelser, vi selv nære. Det er altsaa urigtigt, naar her tales om Partier eller Parter i den Forstand, at man vil parallellisere det, her er Tale om, med Retforholdet imellem private Personer, der indtræde i Kontraktforhold med hinanden; men det var forbeholdt den ærede Rigsdagsmand for Marhuus Amts 1ste Valgkreds (Winther) ved en Ytring at give et klart Blik paa, hvad det overhovedet har at betyde, naar man saaledes her i denne Sal har stillet sig paa Partiernes Standpunkt. Han brugte nemlig, idet han omtalte, at den ærede Indenrigsminister havde i sit Forslag givet Oplysning om de Bæner, hvorom der kunde være Spørgsmaal mellem Marhuus og Horsens, den Ytring, at det havde ikke nogen Interesse at faae disse Oplysninger for dem, der havde taget Deel i Overenskomsten. Det, der her er Tale om, er at give Oplysning om, hvilke Banelinier der kunne ansees for de hensigtsmæssigste og mindst bekostelige for Landet; det er

altsaa berom, den ærede Rigsdagsmand for Marhuus har sagt, at det ingen Interesse har at faae disse Oplysninger. Ja, naar man stiller sig paa et enkelt Partiers Standpunkt, som man ikke vilde forlade, naar man ikke erkjender, at der er een Interesse, der er uendelig meget høiere end disse Partiers eller enkelte private Interesser, saa kan jeg forstaae, at man siger: Det har ingen Interesse at faae disse Oplysninger; men naar man har for Øie at vælge, hvad der er gavnligt for Landet, saa er det mig aldeles uforstaaeligt, hvorledes saadanne Ytringer kunne fremsøres. Sæt imidlertid, at man her kunde anvende dette Begreb om Kontraktforhold, som man efter min Overbeviisning med saa megen Urret har villet anvende her, saa er det dog idag med fuld Frihed af den ærede Rigsdagsmand for Mariager (A. Hage) bemærket, at det er høist besynderligt at tale om et Kontraktbrud, fordi den ene af Kontrahenterne foreslaaer Medkontrahenten at hæve Kontrakten; man kan kun tale om et Kontraktbrud, naar den ene af Parterne eensidig vil gaae fra Kontrakten. Ja, dersom Loven var gaaet ud paa, at man ikke fastsatte noget Punkt paa denne Veisrækning mellem Weile og Marhuus, men man, idet man vedtog Loven, havde overladt til Regjeringen nærmere at fastsætte Banelinien, men dog under den Forudsætning, at visse Punkter skulde berøres; og Regjeringen da havde benyttet sig af, en saadan Mangel paa nærmere Bestemmelse i Loven til endelig at bestemme en Strækning, der ikke stemmede overeens med, hvad man saaledes havde forudsat, saa kunde man tale om, at Regjeringen eensidig havde brudt en stiltiende Overenskomst; men saavist det maa staae i to Kontrahenters Magt ved gjenfaldig Overenskomst at hæve en Kontrakt, de have affluttet, saa vist kan der jo ikke være Tale om, at det skulde være et Kontraktbrud, at den ene Kontrahent, for nu engang, at benytte dette uheldige og urigtige Udtryk, henvender sig til den anden med Forslag om, at de skulle enes om at vedtage en Forandring i Kontrakten. Dette synes at være isinesfaldende, og det vil heller ikke være blevet ubemærket, hvorledes ærede Medlemmer, der ellers ved mange Leiligheder tilstrækkelig have vilst, at de ere i Besid-